

Врз основа на член 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З
ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА
ЗАКОНОТ ЗА ЗАШТИТА НА КУЛТУРНОТО НАСЛЕДСТВО

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Законот за заштита на културното наследство,
што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 17 септември 2007 година.

Бр. 07-4010/1
17 септември 2007 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
Бранко Црвенковски, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Љубиша Георгиевски, с.р.

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЗАШТИТА НА
КУЛТУРНОТО НАСЛЕДСТВО

Член 1

Во Законот за заштита на културното наследство („Службен весник на Република Македонија“ бр. 20/2004), во членот 8 став (3) на крајот од реченицата зборот во заградата „кинотечна“ се заменува со зборовите: „за заштита на аудиовизуелни добра“.

Член 2

Во членот 9 став (2) зборот „кинотечната“ се брише и се додаваат зборовите: „ за заштита на аудиовизуелните добра“.

Член 3

Во членот 11 став (1) по точката 18 се додаваат две нови точки 18-а и 18-б, кои гласат:
„18-а. „Јавна збирка“ (колекција) е збирка што е во сопственост на државата или на единица на локалната самоуправа или на установа што е нивна сопственост или во поголем дел е финансирана од нив и има седиште на територијата на државата;

18-б. „Предмети на колекции“ се предмети што ги имаат потребните карактеристики за да бидат вклучени во некоја колекција, односно предмети што се релативно ретки, не се употребуваат за нивната основна намена, подлежат на специфични трансакции надвор од вообичаената трговија на предмети со слична употреба и имаат висока вредност;“.

Член 4

Насловот пред членот 22 „Кинотечни добра“ се заменува со насловот „Аудиовизуелни добра“.

Членот 22 се менува и гласи:

"(1) Аудиовизуелни добра се: изворните материјали и тонската копија на играл, документарен, анимиран, експериментален и алтернативен филм, како и друго аудиовизуелно дело изразено во вид на поврзани подвижни слики со или без тон, без оглед на видот на носачот што ги содржи, кои се наменети за јавно прикажување.

(2) Аудиовизуелни добра се сметаат и пропратните материјали кои се однесуваат на подвижните слики, како што се пишувана документација, сценарија, книги на снимање, сценографски и костимографски скици, костими, сценографски реквизити, микрофилмови, фотографии, слајдови, постери и друг пропаганден материјал, како и задолжителниот примерок што се доставува до надлежната матична установа.“

Член 5

По членот 32 се додава нов член 32-а, кој гласи:

„Национално богатство

Член 32-а

(1) Национално богатство во смисла на овој закон, ратификуваните меѓународни договори и прописите на Европската унија се добра што припаѓаат на некој од видовите на движно културно наследство од членовите 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22 и 23 на овој закон, односно што претставуваат:

1. Археолошки предмети постари од 100 години, што потекнуваат од копнени или подводни истражувања и откритија, археолошки наоѓалишта и археолошки збирки;

2. Елементи што се составен дел на уметнички, историски или религиозни споменици кои биле раздвоени и се постари од 100 години;

3. Слики и сликарски дела поинакви од тие опфатени во точките 4 и 5 на овој став, што во целост се изработени рачно, во која било техника и материјал, постари од 50 години;

4. Акварели, гвашеви и пастели што во целост се изработени рачно, во кој било материјал, постари од 50 години;

5. Мозаици од сите материјали изработени рачно, поинакви од тие опфатени во точките 1 и 2 на овој став, како и цртежи изработени во која било техника и материјал, постари од 50 години;

6. Оригинални гравури, графики, сериграфии и литографии со соодветни плочи и оригинални постери, постари од 50 години;

7. Оригинални скулптури и бисти и копии изработени во иста постапка како оригиналот, освен тие опфатени во точката 1 на овој став, постари од 50 години;

8. Фотографии, филмови и нивни негативи и оригинални звучни записи, постари од 50 години;

9. Инкунабули и ракописи, како и географски карти и музички партитури, поединечно или во збирка, постари од 50 години;

10. Книги постари од 100 години, поединечно или во збирка;

11. Печатени географски карти постари од 100 години;

12. Архивска граѓа и кој било нејзин дел, од кој било вид и медиум, постари од 50 години;

13. Архитектонски, научни и инженерски цртежи, скици и макети постари од 50 години;

14. Нумизматички, филателистички, етнографски и историски збирки или поединечни предмети од такви збирки, постари од 50 години;

15. Превозни средства и нивни делови, постари од 75 години и

16. Други антиквитети постари од 50 години што не се опфатени во точките од 1 до 15 на овој став (играчки, стаклени предмети, предмети од злато, сребро, глина и керамика, намештај и други производи од дрво, метал, музички инструменти, часовници и нивни делови, оружје, муниција, експлозивни и војничка опрема, текстилни производи, униформи, носии, везени работи, килими, таписерии, оптичка, фотографска и филмска опрема, алати, машини, мерни инструменти, наставни помагала, медицинска опрема, технички и занаетчиски предмети и други предмети што не се наведени посебно).

(2) Добрата од ставот (1) на овој член се сметаат како национално богатство, доколку:

1) се заштитени како културно наследство од особено значење или се прогласени за значајно културно наследство;

2) се запишани во инвентарната книга како дел од јавна збирка со која управува јавна музејска, библиотечна или кинотечна установа или Архивот;

3) претставуваат дел од опрема на заштитени верски објекти или заштитена сакрална збирка на одредена верска заедница и

4) се утврди дека имаат археолошка, историска, уметничка или друга културна или научна вредност за Република Македонија, поради тоа што се:

- дело на уметник, дизајнер или создавач кој е значаен за одредена област од културата во Република Македонија,

- производ на домашна креативност, односно знаење,

- карактеристични од аспект на националното културно наследство,

- поврзани со личност, појава или настан значаен за националната историја на Република Македонија и на заедниците во Република Македонија,

- поврзани со споменик, споменична целина, културен предел или друга значајна културна средина или фолклорни добра и

- ретки, загрозени или ќе станат ретки на територијата на Република Македонија.“

Член 6

Во членот 40 став (3) по првата реченица се додава нова реченица која гласи: “Доколку имателот не достави мислење во рок од 15 дена од денот на доставувањето на барањето за мислење се смета дека е дадено позитивно мислење.“

Член 7

По членот 42 се додава нов член 42-а, кој гласи:

„Решение за утврдување национално богатство

Член 42-а

(1) Решение за утврдување национално богатство се донесува во случаите од членот 32-а став (2) точка 4 на овој закон, за антиквитети и други предмети на колекции, чија заштита не е востановена на друг начин утврден со овој закон, кога тие се:

- предмет на барање за извоз или изнесување во странство и

- незаконски однесени од територијата на Република Македонија и се предмет на реституција, односно враќање.

(2) Решение од ставот (1) на овој член донесува Управата за заштита на културното наследство, по службена должност или по барање на надлежната јавна установа за заштита, односно овластено правно лице за вршење работи на заштита на фонотечните добра.

(3) Решението од ставот (1) на овој член има дејство на акт за прогласување значајно културно наследство.

(4) Жалбата против решението за утврдување на национално богатство не го задржува извршувањето на решението.“

Член 8

Во членот 55 ставот (1) се менува и гласи:

„Под археолошки истражувања во смисла на овој закон се подразбираат:

- археолошките ископувања (систематско ископување, заштитно ископување и сондажно ископување),
- археолошките прегледи на теренот (реамбулација и рекогносцирање),
- недеструктивни методи (аероархеологија, геофизички истражувања и георадарски истражувања) и
- подводните истражувања.“

По ставот (1) се додава нов став (2), кој гласи:

„(2) Археолошките истражувања се вршат врз основа на дозвола од Управата.“

Во ставот (2) кој станува став (3) бројот “(1)” се заменува со бројот “(2)”, а зборовите: „се определува“ се заменуваат со зборовите: „се утврдува“, а по зборовите: „носителот на дозволата“ се додаваат зборовите: „стручниот раководител за археолошки истражувања“.

Во ставовите (3) и (4) кои стануваат ставови (4) и (5) бројот “(1)” се заменува со бројот “(2)“.

Во ставот (5) кој станува став (6) бројот “(4)” се заменува со бројот “(5)“.

Член 9

Во членот 56 ставот (1) се менува и гласи:

„Носител на дозволата за археолошки истражувања може да биде домашно правно или физичко лице кое ги исполнува условите за стручна оспособеност за изведување на соодветниот вид на археолошки истражувања и ги исполнува другите услови за добивање на дозволата. По исклучок, утврден во членот 57 став (2) на овој закон, носител на дозвола може да биде странско правно лице.“

Во ставот (2) точка 3 зборовите: „еден овластен истражувач“ се заменуваат со зборовите: „едно стручно лице со статус на стручен раководител за археолошки истражувања“.

Во ставот (2) точка 4 зборовите: „овластен истражувач“ се заменуваат со зборовите: „стручен раководител за археолошки истражувања“.

Во ставот (3) зборовите: „овластен истражувач“ се заменуваат со зборовите: „стручен раководител за археолошки истражувања“.

Ставот (4) се менува и гласи:

„Стручен раководител за археолошки истражувања (во натамошниот текст: стручен раководител) во смисла на ставовите (2) точки 3 и 4 и (3) на овој член се смета лице кое има висока стручна подготовка, дипломиран историчар на уметност со археологија и дипломиран археолог, евидентирано искуство во организирање на истражувањата и најмалку 12 месеца евидентирано искуство стекнато во учество на теренски истражувања, по дипломирањето. Стручен раководител може да биде само државјанин на Република Македонија.“

Ставот (5) се менува и гласи:

„Управата за заштита на културното наследство при издавање на дозволата за археолошки истражувања, утврдува дали лицето кое се пријавило за стручен раководител ги исполнува условите утврдени во членот 56 став (4) на овој закон.“

Ставовите (6) и (7) се бришат.

Член 10

Членот 57 ставот (1) се менува и гласи:

„Меѓународни организации од областа на заштитата, странски научни установи и одделни странски работници од областа на археологијата можат да учествуваат во археолошки истражувања само ако работите ги изведуваат во соработка со правните лица од членот 56 став (2) точки 1 и 2 и под услови утврдени со договор склучен меѓу нив.“

Во ставот (5) зборовите: „раководителот на истражувањата“ се заменуваат со зборовите: „стручниот раководител“.

Член 11

Во членот 58 став (1) точка 1 по бројот „ 57 “ се додаваат зборовите: „ставовите (2) и (3)“.

Во точката 2 зборовите: „основен план“ се заменуваат со зборот „програма“.

Точката 3 се менува и гласи:

„Податоци за стручните лица кои учествуваат во истражувањата.“

По ставот (1) се додава нов став (2), кој гласи:

„(2) Ако носителот на дозволата и стручниот раководител се различни лица се доставува и договор за регулирање на нивните права и обврски.“

Во ставот (2) кој станува став (3) на крајот од реченицата по зборот „истражувањата“ се додаваат зборовите: „со кој се регулира временото чување на наодите до нивното предавање на надлежната музејска установа од членот 61 ставови (1), (3) и (6) на овој закон“.

Во ставот (3) кој станува став (4) зборот „договор“ се заменува со зборот „документ“.

Ставот (4) станува став (5).

Член 12

Во насловот на членот 59 по зборовите: „носителот на дозволата“ се додаваат зборовите: „и стручниот раководител“.

Во членот 59 став (1) зборовите: „носител на дозволата“ се заменуваат со зборовите: „стручниот раководител“.

Во ставот (1) по точката 4 се додаваат четири нови точки 5, 6, 7 и 8, кои гласат:

“5. Да ги изведува археолошките ископувања согласно со издадената дозвола;

6. Да применува соодветна методологија;

7. Да внимава да не нанесе штета или предизвика непосредна опасност за оштетување или уништување на ископините;

8. Да постапува согласно со етичките норми во областа на заштитата;“.

Точките 5 и 6 стануваат точки 9 и 10.

Во ставот (2) по зборот „истражувања“ се додаваат зборовите: „на предлог на стручниот раководител“.

Во ставот (2) точка 2 зборовите: „не се конзервира односно презентира“ се заменуваат со зборовите: „според резултатите од ископувањата нема да биде предмет на натамошна конзервација, односно презентација“.

Во ставот (3) по зборот „истражувања“ се додаваат зборовите: „и стручниот раководител“, а зборовите: „е должен“ се заменуваат со зборовите: „се должни“.

Во точката 1 зборот „поднесе“ се заменува со зборот „ поднесат“.

Точката 2 се менува и гласи:

„Во рок од една година на Управата да предадат примерок од документацијата од извршените археолошки ископувања;“.

Во точката 3 и 4 зборот „ предаде“ се заменува со зборот „ предадат“.

Член 13

Во членот 60 став (1) по зборовите: „ако носителот на дозволата“ се додаваат зборовите: „или стручниот раководител“.

Ставот (2) се менува и гласи:

„Ако во рокот од ставот (1) на овој член, носителот на дозволата или стручниот раководител не ги исполни условите за продолжување на археолошките истражувања, како и во случај на непосредна опасност по ископините, Управата со решение ќе ја одземе издадената дозвола.“

Член 14

Во членот 61 став (6) по зборовите: „се вршени истражувањата“ се додаваат зборовите: „или на друга јавна музејска установа“.

Член 15

Во членот 62 став (2) точка 3 зборовите: „раководителот на истражувањата“ се заменуваат со зборовите: „стручниот раководител“.

Член 16

Во членот 70 ставот (4) се менува и гласи:

„Ако за определено недвижно добро не е донесен акт за заштита, а за кое постојат основани претпоставки дека треба да се донесе акт за заштита, односно актот за заштита е во постапка на донесување, доносителот на планот може да изврши измена на планот и да утврди друг режим на уредување на просторот доколку во рок од една година надлежниот орган не го донесе актот на заштита.“

Член 17

Во членот 74 став (1) по зборовите: „акт според закон“ се додаваат зборовите: „или во планот нема вградено заштитно-конзерваторски основи“.

По ставот (2) се додава нов став (3), кој гласи:

„(3) Заштитно конзерваторските услови од ставот (1) на овој член претставуваат основа за изработка на идеен проект.“

Ставовите (3) и (4) стануваат ставови (4) и (5).

Во ставот (5) кој станува став (6) бројот “(4)” се заменува со бројот “(5)”.

Член 18

Насловот на членот 75 „Заштитно-конзерваторска согласност и мислење“ се менува и гласи: „Претходно заштитно- конзерваторско одобрение“.

Во членот 75 став (1) зборовите: „дава заштитно-конзерваторска согласност на проектна и друга техничка документација“ се заменуваат со зборовите: „издава претходно заштитно-конзерваторско одобрение“, а на крајот на реченицата зборовите: „од особено значење“ се бришат.

Ставот (2) се брише.

Во ставот (3) кој станува став (2) зборовите: „Согласноста од ставот (1) и мислењето од ставот (2)“ се заменуваат со зборовите: „Претходно заштитно конзерваторско одобрение од ставот (1) на овој член“.

Во ставот (4) кој станува став (3) бројот „(3)“ се заменува со бројот „(2)“, а зборот “согласност“ се заменува со зборовите: „Претходно заштитно- конзерваторско одобрение“.

Член 19

Во членот 85 став (3) зборот “главен” се заменува со зборовите: “идеен и основен”.

Ставот (4) се менува и гласи:

“Идеен проект се изработува задолжително во согласност со општите прописи за проектирање на објекти.”

Член 20

Во членот 96 став (1) по зборот „добро“ се става запирка и се додаваат зборовите: „вклучувајќи и национално богатство“, а зборот „одобрение“ се заменува со зборот „дозвола“.

Во ставот (2) зборот „Одобрение“ се заменува со зборот „Дозвола“, а во втората реченица на истиот став, зборот „Одобрението“ се заменува со зборот „Дозволата“ и по зборот „барање“ се додаваат зборовите: „на пропишан образец“.

Во ставот (3) по точката на крајот на реченицата се додава нова реченица која гласи: „По потреба, на барање на Управата, подносителот на барањето е должен да овозможи физичко претставување на доброто што треба да биде изнесено.“

Во ставот (4) зборот „одобрението“ се заменува со зборот „дозволата“.

По ставот (4) се додава нов став (5), кој гласи:

„(5) Дозволата од ставот (1) на овој член се издава на пропишан образец, и тоа како:

1. Стандардна дозвола за изнесување, за поединечен предмет или група предмети, што важи во рокот утврден во самата дозвола, но не подолго од 12 месеца од денот на издавањето;

2. Специјална отворена дозвола за изнесување, за повеќекратно изнесување на одреден предмет чиј сопственик или друг имател ќе го користи или изложува таквиот предмет, со рок на важење најмногу пет години од денот на издавањето и

3. Општа отворена дозвола за изнесување, за предмети што се дел од јавна збирка, со рок на важење најмногу пет години од денот на издавањето.“

Во ставот (5) кој станува став (6) зборот „одобрението“ се заменува со зборот „дозволата“.

Ставот (6) станува став (7).

Член 21

Во членот 97 став (1) по запирката пред зборот „може“ се додаваат зборовите: „со исклучок на тоа што претставува национално богатство“, а зборот „одобрение“ се заменува со зборот „дозвола“.

Во ставот (2) зборот „Одобрение“ се заменува со зборот „Дозвола“.

Во ставот (3) точка 2 зборот „одобрение“ се заменува со зборот „дозвола“.

По ставот (3) се додава нов став (4), кој гласи:

„(4) Дозволата од ставот (1) на овој член се издава на пропишан образец и има важност најмногу 12 месеца од денот на издавањето. Доколку рокот истекува без да биде искористена, носителот на дозволата е должен истата да ја врати на органот што ја издал.“

Ставот (4) станува став (5).

Во ставот (5) кој станува став (6) бројот „(4)“ се заменува со бројот „(5)“, а по зборот „извоз“ се додаваат зборовите: „не претставува национално богатство и“.

Во ставот (6) кој станува став (7) бројот „(4)“ се заменува со бројот „(5)“, а зборовите: „привремена заштита“ се заменуваат со зборовите: „утврдување национално богатство“.

Во ставот (7) кој станува став (8) броевите: „(4), (5) и (6)“ се заменуваат со броевите: „(5), (6) и (7)“.

Ставот (8) станува став (9).

Член 22

По членот 97 се додава нов член 97-а, кој гласи:

„Посебни одредби

Член 97-а

(1) Дозволите и уверенијата за изнесување и извоз од членовите 96 став (1) и 97 ставови (1), (5) и (8) на овој закон се издаваат и се користат во согласност со овој закон и прописите на Европската унија.

(2) Формата и содржината на обрасците на дозволи и уверенијата од ставот (1) на овој член и начинот на издавање на дозволи и уверенијата ги пропишува министерот за култура.

(3) Употребата на дозволи и уверенијата од ставот (1) на овој член нема влијание врз обврските поврзани со царинските постапки за извоз или пропратните документи.

(4) Трошоците поврзани со барањата (молбите) за издавање на дозволи и уверенијата од ставот (1) на овој член ги сноси подносителот на барањето.“

Член 23

Во членот 98 став (1) зборовите: „издадено одобрение“ се заменуваат со зборовите: „издадена дозвола“.

Член 24

Во членот 100 став (2) точка 2 после запирката пред зборот „согласно“ се додаваат зборовите: „односно тужби до надлежните судови на други држави“.

Во ставот (4) по зборот „точка“ се додава бројот „1 и“.

Во ставот (5) по запирката пред зборот „сметано“ се додаваат зборовите: „кон и од земја членка на Европската унија, односно во рок од три години кон и од друга земја“.

Во ставот (5) точка 1 по зборот „години“ се додаваат зборовите: „кон и од земја членка на Европската унија, односно 50 години кон и од друга земја, сметано“.

Во ставот (5) точка 2 по зборот „јавна“ се додаваат зборовите: „или сакрална“, а на крајот точката се заменува со запирка и се додаваат зборовите: „освен кај земјите каде што постапките не подлежат на временски рок или со билатерален договор е утврден рок подолг од 75 години“.

Член 25

По членот 100 се додаваат три нови члена 100-а, 100-б и 100-в, кои гласат:

„Враќање на незаконски извезени добра од територијата на Република Македонија што се наоѓаат на територијата на земја членка на Европската унија

Член 100-а

(1) Одредбите од членот 100 на овој закон соодветно се применуваат на враќање на незаконски извезени добра од територијата на Република Македонија, што се наоѓаат на територијата на земја членка на Европската унија, доколку со овој и друг закон поинаку не е определено.

(2) Република Македонија може од земја членка на Европската унија да бара враќање на незаконски извезено добро, кое:

1) пред или по неговото законско отстранување од територијата на Република Македонија е заштитено како национално богатство и

2) припаѓа на еден од видовите добра од член 32-а став 1 на овој закон или не припаѓа на нив, но претставува составен дел на:

- јавна збирка запишана во инвентарна книга на јавна музејска, библиотечна или кинотечна установа или Архивот и

- опрема или збирка на верска заедница.

(3) Одлука за поведување постапка за враќање на доброто од ставот (2) на овој член, донесува министерот за култура и заедно со целокупната документација (досие) ја доставува до Јавното правобранителство на Република Македонија.

(4) Постапката за враќање на незаконски извезено добро се поведува непосредно пред надлежниот суд на земја членка на Европската унија, со поднесување тужба, односно предлог против лицето кое го поседува, со приложување на:

1) исправа во која е даден детален опис и податоци за идентификација на доброто чие враќање се бара;

2) изјава од Министерството за култура дека се работи за заштитено добро и

3) изјава од Управата за заштита на културното наследство дека се работи за незаконски извезено добро.

(5) Министерството за култура е должно за поведената судска постапка веднаш да го извести централниот орган за координација на реституцијата на земјата членка на Европската унија од која се бара враќање на доброто.

Враќање на незаконски извезени добра од земјата членка на Европската унија што се наоѓаат на територијата на Република Македонија

Член 100-б

(1) Одредбите од членот 100 на овој закон соодветно се применуваат за враќање на незаконски извезени добра од територијата на земја членка на Европската унија што се наоѓаат на територијата на Република Македонија, доколку со овој или друг закон поинаку не е определено.

(2) Земја членка на Европската унија може во постапка пропишана со овој закон да бара враќање на незаконски извезено добро што се наоѓа на територијата на Република Македонија, кое:

1) пред или по неговото незаконско отстранување од нејзината територија е заштитено како национално богатство со уметничка, историска или археолошка вредност и

2) припаѓа на еден од видовите добра утврдени во Анексот на Директивата на Советот 93/7/ЕЕЗ од 15 март 1993 година за враќање на културни добра незаконски одземени од територијата на земја членка или не припаѓа на нив, но претставува составен дел на:

- јавна збирка со која управуваат музеите, библиотеките или архивите на земјата членка и

- инвентари на верски заедници на земјата членка.

(3) Земјата членка може до Министерството за култура на Република Македонија да упати барање за пронаоѓање на одредено добро од ставот (2) на овој член и за утврдување на идентитетот на лицето кое го поседува бараното добро. По приемот на таквото барање Министерството за култура постапува во смисла на членот 100 став (3) на овој закон.

(4) Постапката за враќање на доброто од ставот (2) на овој член се поведува непосредно пред надлежниот суд, со поднесување на предлог и потребните докази од членот 100 став (7) на овој закон.

(5) По приемот на известувањето за поведената постапка, Министерството за култура на Република Македонија за тоа ги известува централните органи за координација на реституцијата на другите земји членки на Европската унија.

(6) Надлежниот суд ќе нареди враќање на бараното добро, ако утврди дека:

1) предлогот е поднесен во рокот од членот 100 став (5) на овој закон;

2) се работи за добро од ставот (2) на овој член;

3) тоа е незаконски извезено од територијата на земјата членка и

4) незаконскиот извоз бил направен по рокот од членот 100-в став (2) на овој закон.

(7) Со одлуката со која се прифаќа предлогот за враќање судот одлучува и за обесштетување на имателот на бараното добро.

(8) Паричното обесштетување од ставот (7) на овој член земјата членка го депонира во судот и истото ќе му биде исплатено на противникот во постапката кога од Министерството за култура на Република Македонија, судот ќе добие известување дека бараното добро е предадено на земјата членка.

(9) Противникот во постапката е должен бараното добро да го предаде во рок од три дена по депонирањето на износот за паричното обесштетување од ставот (8) на овој член.

Посебни одредби

Член 100-в

(1) Незаконски извезено добро во смисла на членовите 100, 100-а и 100-б на овој закон се смета доброто кое:

1) од територијата на Република Македонија, односно земја членка на Европската унија е однесено спротивно на нејзините прописи за заштита на културното наследство, односно спротивно на регулативите на Европската унија за извоз на културни добра и

2) не е вратено до истекот на определениот рок за изнесување, односно привремен извоз.

(2) Враќање во смисла на членовите 100-а и 100-б на овој закон, може да се бара за добро што од територијата на Република Македонија, односно на земја членка на Европската унија е незаконски однесено по 31 декември 1992 година.

(3) Постапките за реституција, односно за враќање според одредбите на овој закон не влијаат врз граѓански или кривични постапки што можат да се покренат од страна на заинтересираната држава или сопственикот, односно имателот на украденото и незаконски извезеното добро.

(4) Одредбите од членовите 100-а и 100-б на овој закон соодветно се применуваат и во однос на реституцијата, односно враќањето на заштитени добра од и кон земји што не се членки на Европската унија, доколку не се спротивни на роковите и другите услови од членот 100 на овој закон.“

Член 26

Во членот 153 ставови (1), (2) точки 1, 2, 3, 6, 7, 8, 9 и 10 и (3) точка 3 зборот „кинотечните“ се заменува со зборот „аудиовизуелните“.

Член 27

Во членот 163 точка 3 зборовите: „кинотечната дејност“ се заменуваат со зборовите: „дејноста за заштита на аудиовизуелните добра“.

Член 28

Насловот на Главата “Казнени одредби” се заменува со насловот “Прекршочни одредби”.

Во членот 172 став (1) воведната реченица се менува и гласи: “Глоба во износ од 6.000 до 8.000 евра во денарска противвредност ќе се изрече за прекршок на правното лице што: “.

Во точката 1 бројот “(1)” се заменува со бројот “(2)”.

Точката 3 се менува и гласи:

“Не прибави претходно заштитно конзерваторско одобрение на идеен проект за недвижно културно наследство.“

Ставовите (2), (3), (4) и (5) се менуваат и гласат:

“(2) Глоба во износ од 1.500 до 2.000 евра во денарска противвредност ќе се изрече за прекршокот од ставот (1) на овој член и на одговорното лице во правното лице.

(3) Глоба во износ од 3.000 до 4.000 евра во денарска противвредност ќе се изрече за прекршокот од ставот (1) точки 1, 2, 3, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16 и 17 на овој закон и на трговецот поединец.

(4) Глоба во износ од 800 до 1.000 евра во денарска противвредност ќе се изрече за прекршокот од ставот (1) точки 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16 и 17 на овој закон и на физичкото лице.

(5) За прекршокот од ставот (1) точки 2, 5, 9, 10, 11, 12 и 13 на овој член на правното лице може да му се изрече посебна прекршочна мерка одземање на предмети што претставуваат заштитено движно добро кое е стекнато со извршување на прекршокот.“

По ставот (5) се додава нов став (6), кој гласи:

“(6) За прекршокот од ставот (1) точки 2, 5, 9, 10, 11, 12 и 13 на овој член на физичкото лице може да се изрече посебна прекршочна мерка одземање на предмети што претставуваат заштитено движно добро кое е стекнато со извршување на прекршокот.“

Ставот (6) кој станува став (7) се менува и гласи:

„(7) За прекршокот од ставот (1) точки 1, 3, 4, 6, 7, 8 и 14 на овој член на правното лице може да му се изрече санкција привремена забрана за вршење на одделна дејност во траење од шест месеца до две години.“

Член 29

Во членот 173 став (1) воведната реченица се менува и гласи: “Глоба во износ од 4.000 до 5.000 евра во денарска противвредност ќе се изрече за прекршок на правното лице што:”.

Точките 1, 2, 3 и 4 се бришат.

Точките 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30 и 31 стануваат точки 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26 и 27.

Ставовите (2), (3), (4) и (5) се менуваат и гласат:

“(2) Глоба во износ од 1.000 до 1.500 евра во денарска противвредност ќе се изрече за прекршокот од ставот (1) на овој член и на одговорното лице во правното лице.

(3) Глоба во износ од 1.500 до 3.000 евра во денарска противвредност ќе се изрече за прекршокот од ставот (1) на овој член и на трговецот поединец.

(4) Глоба во износ од 500 до 700 евра во денарска противвредност ќе се изрече за прекршокот од ставот (1) на овој член и на физичкото лице.

(5) За прекршокот од ставот (1) точки 9, 17, 19, 21 и 22 на овој член на правното лице може да му се изрече посебна прекршочна мерка одземање на предмети што претставуваат заштитено движно добро кое е стекнато со извршување на прекршокот.“

По ставот (5) се додава нов став (6), кој гласи:

“(6) За прекршокот од ставот (1) точки 9, 17, 19, 21 и 22 на овој член на физичкото лице може да му се изрече посебна прекршочна мерка одземање на предмети што претставуваат заштитено движно добро кое е стекнато со извршување на прекршокот.“

Ставот (6) кој станува став (7) се менува и гласи:

“(7) За прекршокот од ставот (1) точки 1, 2, 3, 4, 5, 8, 9, 10, 11, 12, 14, 16, 17, 19 и 20 на правното лице може да му се изрече санкција привремена забрана за вршење на одделна дејност од шест месеца до две години.“

Член 30

По членот 173 се додава нов член 173-а, кој гласи:

"Член 173-а

(1) Глоба во износ од 500 до 700 евра во денарска противвредност ќе се изрече за прекршок и на физичкото лице што:

1) не води уредна документација и евиденција за археолошките истражувања и мерките на заштита што ги презема (член 59 став (1) точка 1);

2) не обезбеди чување и одржување на археолошко наоѓалиште и наодите (член 59 став (1) точка 2);

3) не презема соодветни мерки и наодите ги остава откриени или изложени во текот на археолошките ископувања (член 59 став (1) точка 3);

4) не врши или не организира вршење на конзерваторски работи на наоѓалиштето или наодите за време на истражувањата (член 59 став (1) точка 4);

5) не ги изведува археолошките ископувања согласно со издадената дозвола (член 59 став (1) точка 5);

6) при археолошките ископувања не применува соодветна методологија (член 59 став (1) точка 6) и

7) нанесува штета или предизвикува опасност за оштетување или уништување на ископините (член 59 став (1) точка 7).

(2) За прекршокот од ставот (1) на овој член на физичкото лице може да му се изрече посебна прекршочна мерка одземање на предмети што претставуваат заштитено движно добро кое е стекнато со извршување на прекршокот.

(3) За прекршокот од ставот (1) на овој член на физичкото лице може да му се изрече санкција забрана за вршење на одделна дејност од шест месеца до две години.“

Член 31

Во членот 174 став (1) воведната реченица се менува и гласи: “Глоба во износ од 2.000 евра во денарска противвредност ќе се изрече за прекршок на правното лице што:”.

Во точката 5 по зборот “точка“ бројот “(5)“ се заменува со бројот “(9)“.

Во точката 6 по зборот “точка“ бројот “(6)“ се заменува со бројот “(10)“.

Ставовите (2), (3), (4) и (5) се менуваат и гласат:

”(2) Глоба во износ од 1.000 евра во денарска противвредност ќе се изрече за прекршокот од ставот (1) на овој член и на одговорното лице во правното лице.

(3) Глоба во износ од 1.300 евра во денарска противвредност ќе се изрече за прекршокот од ставот (1) точки 8, 9, 10, 11 и 18 на овој член и на трговецот поединец.

(4) Глоба во износ од 500 евра во денарска противвредност ќе се изрече за прекршокот од ставот (1) точки 5, 6, 7, 8, 9, 10 и 18 на овој член и на физичкото лице.

(5) За прекршокот од ставот (1) точки 8, 9 и 11 на овој член на правното лице може да му се изрече посебна прекршочна мерка одземање на предмети што претставуваат заштитено движно добро кое е стекнато со извршување на прекршокот.“

По ставот (5) се додава нов став (6), кој гласи:

„(6) За прекршокот од ставот (1) точки 8, 9 и 11 на овој член на физичкото лице може да му се изрече посебна прекршочна мерка одземање на предмети што претставуваат заштитено движно добро кое е стекнато со извршување на прекршокот.“

Член 32

По членот 174 се додаваат четири нови члена 174-а, 174-б, 174-в и 174-г, кои гласат:

„Надлежност на судот

Член 174-а

За прекршоците од членовите 172, 173 и 173-а на овој закон прекршочна постапка води и прекршочна санкција изрекува надлежниот суд.

Прекршочен орган

Член 174-б

(1) За прекршоците утврдени во членот 174 на овој закон, прекршочна постапка води и прекршочна санкција изрекува органот на државната управа надлежен за работите од областа на културата (во натамошниот текст: Прекршочен орган).

(2) Прекршочната постапка од ставот (1) на овој член пред Прекршочниот орган ја води Комисија за одлучување по прекршок (во натамошниот текст: Прекршочната комисија) формирана од страна на министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на културата.

(3) Прекршочната комисија е составена од овластени службени лица вработени во органот на државната управа надлежен за вршење на работите во областа на културата, од кои едно ја врши функцијата на претседател на Прекршочната комисија.

(4) Прекршочната комисија е составена од три члена од кои:

- двајца дипломирани правници, од кои еден со положен правосуден испит со пет години работно искуство во својата област и

- еден член со висока стручна подготовка од областа на општествените науки со пет години работно искуство од својата област.

(5) Прекршочната комисија се избира за времетраење од три години со право на реизбор на членовите.

(6) За претседател на Прекршочната комисија може да биде избран само дипломиран правник.

(7) Прекршочната комисија за Прекршочниот орган одлучува за прекршоците утврдени со овој и со друг закон и изрекува прекршочни санкции утврдени со овој закон, Законот за прекршоците и/или со друг закон.

(8) Покрај членовите на Прекршочната комисија министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на културата може да определи секретар на Прекршочната комисија кој врши административни работи за Комисијата и заменици членови, кои по исклучок, учествуваат во работата на Прекршочната комисија во случај на отсуство на некој од членовите.

(9) Прекршочната комисија донесува деловник за својата работа.

(10) Против решенијата на Прекршочната комисија, со кои се изрекува прекршочна санкција може да се поднесе тужба за поведување на управен спор пред надлежниот суд.

Работа на Прекршочната комисија

Член 174-в

(1) Член на Прекршочната комисија може да се разреши:

1) со истекот на времето за кое е именуван за член;

2) по негово барање;

3) со исполнување на условите за старосна пензија согласно со закон;

4) ако му се утврди трајна неспособност;

5) ако се утврди прекршување на прописите за водење на прекршочна постапка со правосилна одлука;

6) ако се утврди прекршување на прописите за водење на прекршочна постапка со правосилна одлука;

7) ако не ги исполнува условите и обврските кои произлегуваат од работењето во Прекршочната комисија и

8) ако не пријавил постоење на конфликт на интереси за случај за кој решава Прекршочната комисија.

(2) Предлог за разрешување на член на Комисијата за случаите од ставот (1) точки 3 до 8 на овој член поднесува претседателот на Прекршочната комисија до министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на културата.

(3) Прекршочната комисија има право да изведува докази и собира податоци кои се неопходни за утврдување на прекршокот, како и да врши други работи и презема дејствија утврдени со овој закон, Законот за прекршоците и/или со друг закон.

(4) Членовите на Прекршочната комисија се самостојни и независни во работата на Прекршочната комисија и одлучуваат врз основа на своето стручно знаење и самостојно убедување.

(5) Прекршочната комисија работи во совет, а одлучува со мнозинство на гласови од вкупниот број на членови.

(6) Прекршочната комисија води единствена евиденција за прекршоците, изречените санкции и донесените одлуки.

(7) Членовите на Прекршочната комисија имаат право на награда за својата работа во Прекршочната комисија што ја определува министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за вршење на работата од областа на културата која треба да биде разумна и соодветна на значењето, обемот на работа на членовите и сложеноста на прекршоците.

Порамнување

Член 174-г

(1) За прекршоците во членот 174 на овој закон, инспекторите за културно наследство се должни на сторителот на прекршокот да му предложат постапка за порамнување пред да поднесат барање за прекршочна постапка.

(2) Кога сторителот на прекршокот е согласен за поведување на постапка за порамнување, инспекторот за културно наследство составува записник во кој се забележуваат битните елементи на прекршокот, времето, местото и начинот на сторување на прекршокот, описот на дејствието на прекршокот и лицата затекнати на самото место.

(3) Во записникот се определува начинот на кој ќе се отстранат штетните последици од прекршокот, како и начинот на надминување на последиците од сторувањето на прекршокот.

(4) Инспекторот за културно наследство може во постапката за порамнување на сторителот на прекршокот да му даде платен налог.

(5) Доколку сторителот го прими платниот налог е должен истиот да го потпише. Примањето на платниот налог за сторителот на прекршокот се забележува во записникот.

(6) Кога како сторител на прекршок се јавува правно лице, записникот и платниот налог го потпишува службено, односно одговорното лице кое се нашло на лице место при инспекцискиот надзор или друго службено или одговорно лице кое изјавило дека има право да го потпише записникот и да го прими платниот налог.

(7) Изјавата од ставот (6) на овој член се забележува во записникот.

(8) Инспекторите за културно наследство се должни да водат евиденција за покрнатите постапки за порамнување и за нивниот исход."

Член 33

Во членот 178 став (1) точките 2, 3, 4, 5, 6 и 7 се менуваат и гласат:

“2. Заводот за заштита на спомениците на културата на град Скопје продолжува со работа како Конзерваторски центар-Скопје со надлежност за подрачјето на општините Арачиново, Студеничани, Петровец, Илинден, Сопиште, Сарај, Чучер Сандево, Зелениково, Гази Баба, Бутел, Ѓорче Петров, Карпош, Кисела Вода, Аеродром, Центар, Чаир и Шуто Оризари;

3. Заводот за заштита на спомениците на културата и Народниот музеј во Охрид, продолжува со работа како Конзерваторски центар - Охрид, со надлежност за подрачјето на општините Охрид, Дебарца, Струга и Вевчани;

4. Заводот за заштита на спомениците на културата, природните реткости, музеј и галерија во Битола, продолжува со работа како Конзерваторски центар-Битола, со надлежност за подрачјето на општините Битола, Новаци, Могила, Демир Хисар и Ресен;

5. Заводот за заштита на спомениците на културата, природните реткости и музеј во Прилеп, продолжува со работа како Конзерваторски центар-Прилеп, со надлежност за подрачјето на општините Прилеп, Долнени, Кривогаштани и Крушево;

6. Заводот за заштита на спомениците на културата, природните реткости и Народниот музеј во Штип, продолжува со работа како Конзерваторски центар - Штип, со надлежност за подрачјето на општините Штип, Карбинци, Радовиш, Конче, Свети Николе, Лозово, Кочани, Зрновци и Чеши-ново/Облешево и

7. Заводот за заштита на спомениците на културата, природните реткости и музеј во Струмица, продолжува со работа како Конзерваторски центар-Струмица, со надлежност за подрачјето на општините Струмица, Ново Село, Василево, Босилово, Валандово, Гевгелија, Богданци и Дојран.”

Член 34

Прописот чие донесување е предвидено со овој закон ќе се донесе во рок од 12 месеца од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 35

Се овластува Законодавно-правната комисија на Собранието на Република Македонија да утврди пречистен текст на Законот за заштита на културното наследство.

Член 36

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.